

W Raciążu karetka bez lekarza

Decyzją wojewody mazowieckiego karetka pogotowia ratunkowego typu S w Raciążu, czyli taka, w składzie personalnym której jest też lekarz, została przekształcona w karetkę typu P – podstawową. W jej obsadzie nie ma lekarza, są jedynie ratownicy medyczni.

Nie kryjąc oburzenia poinformowała o tym na mar-

cowej sesji Rady Gminy Raciąż Elżbieta Grodkiewicz (na zdjęciu z prawej), radna powiatowa i członek Zarządu Powiatu Płońskiego, która zainicjowała też akcję zbierania podpisów wśród mieszkańców gminy Raciąż pod wnioskiem o powołanie w Raciążu stacjonarnej nocnej i świątecznej opieki lekarskiej.

Więcej na str. 4

Radości z Wielkiej Nocy, smacznego święconego, miłych świątecznych spotkań w gronie najbliższych życzą autorzy „Głosu”

WIELKANOC

W tym numerze wiele miejsca poświęcamy Wielkanocy, zwyczajom i obyczajom, obrzędowi religijnym, znaczeniu wielkanocnych symboli i potraw. Odwiedzamy też polskie kalwarie – w Górach Świętokrzyskich i na Podkarpaciu.

Pierwszy dzień wiosny przy stole

Po raz 16 zjechali do szkoły w Krajówku reprezentanci szkół podstawowych i oddziałów gimnazjalnych, aby w turnieju tenisa stołowego rywalizować o puchar wójta gminy Raciąż.

Czytaj i oglądaj na str. 11-12

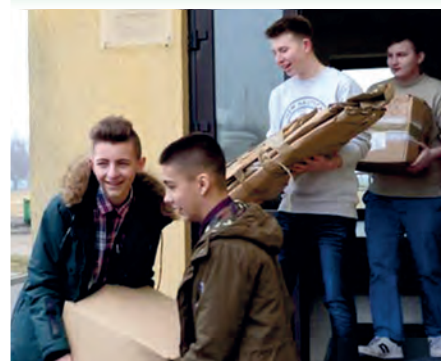
Sołtys na zagrodzie...

...równy wojewodzie. Taki napis widnieje na pomniku sołtysa w Wąchocku. Ale jest też inne powiedzenie, według którego jaki sołtys, taka wieś. 11 marca sołtysi mieli swoje święto.

Piszemy o tym na str. 10

Przybywa konkursowej makulatury

Ogłoszony przez gminę Raciąż konkurs zbiórki makulatury w szkołach nabiera tempa. Ile do tej pory zebrali uczniowie?

Odpowiedź na str. 3

Nadwyżka podzielona

Wśród wielu uchwał, które radni gminy Raciąż przyjęli na sesji 9 marca znalazła się też ta dotycząca zmian w budżecie wynikających głównie z podziału nadwyżki z 2017 roku. Po tych zmianach tegoroczne dochody budżetowe gminy Raciąż mają wynieść 34 mln zł, a wydatki przekroczyć 39 mln zł.

O nadwyżce budżetowej z ubiegłego roku pisaliśmy w poprzednim numerze „Głosu” przedstawiając propozycje wójta co do jej podziału. Ostateczną decyzję w tej sprawie podjęli radni na marcowej sesji.

Radni zadecydowali, że prawie 4 mln 491 tys. zł zostanie przeznaczony na inwestycje drogowe, które dotyczą:

- ❖ przebudowy drogi gminnej Kraszewo Podborne (500 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Szapsk – Błonie (350 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Szczepkowo – Sobocin (700 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Kocięcín Brodowy – Kocięcín Tworki (600 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Koziebrody (287,5 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Żukowo Strusie (170 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Nowe Młodochowo – Niemczewo (450 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Jeżewo Wesel (660 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Kaczorowy III (300 tys. zł);
- ❖ przebudowy drogi gminnej Unieck – Maryśka oraz Unieck (473,4 tys. zł – gmina składa wniosek o wsparcie finansowe ze środków unijnych na to zadanie, którego szacunkowy koszt wynosi ok. 1,3 mln zł).

40 tys. zł z nadwyżki będzie wykorzystane na przebudowę w budynku administracyjnym przy ul.11 Listopada w Raciążu zgodnie z zaleceniami Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Płońsku.

Do tegorocznego planu wydatków wprowadzona została kwota 200 tys. zł z nadwyżki z przeznaczeniem na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Uniecku. Gmina złożyła też wniosek o przyznanie pomocy finansowej ze środków województwa mazowieckiego.

20 tys. zł z ubiegłorocznej nadwyżki radni przeznaczyli na zakup i montaż lamp solarnych typu LED w miejscowości Żukowo Wawrzonki.

W związku z planowanym złożeniem wniosku przez gminę Raciąż o pomoc finansową ze środków unijnych na dofinansowanie budowy i rozbudowy świetlicy ze zmianą konstrukcji i pokrycia dachu w miejscowości Kraszewo Gaczułty, do budżetu gminy Raciąż wprowadzono zapis o wkładzie własnym na to przedsięwzięcie w wysokości blisko 262 tys. zł pochodzących z ubiegłorocznej nadwyżki – szacunkowy koszt tego zadania to prawie 720 tys. zł.

Sto tysięcy zł z nadwyżki z 2017 r. przeznaczono na budowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w miejscowościach Kraszewo Czubaki oraz Unieck. Przedsięwzięcie to ma być też sfinansowane dotacją w kwocie blisko 199 tys. zł i środkami z funduszu sołeckiego w wysokości 25 tys. zł.

r-r

Na zdjęciach obrady Rady Gminy Raciąż

*Mieszkańcom Gminy Raciąż
radości ze Zmartwychwstania Pańskiego,
zdrowia i dostatku
życzą w czas Wielkiej Nocy
w imieniu władz samorządowych Gminy Raciąż*

*Jarostaw Saworski
Przewodniczący Rady Gminy Raciąż*

*Ryszard Giszczak
Wójt Gminy Raciąż*

PRZYBYWA KONKURSOWEJ MAKULATURY

Ogłoszony przez gminę Raciąż konkurs zbiórki makulatury w szkołach podstawowych nabiera tempa. Według stanu na 21 marca poszczególne placówki zebrały następującą ilość makulatury:

- ❖ Szkoła Podstawowa w Gralewie, licząca 152 uczniów, zbierała 4 400 kg makulatury, co w przeliczeniu na jednego ucznia daje średnio niecałe 29 kg;
- ❖ Szkoła Podstawowa w Krajkowie, licząca 103 uczniów, zbierała 1 260 kg makulatury, co w przeliczeniu na jednego ucznia wynosi ponad 12 kg;
- ❖ Szkoła Podstawowa w Uniecku, licząca 133 uczniów, zebrała 1 340 kg makulatury, co w przeliczeniu na jednego ucznia daje niecałe 11 kg;

- ❖ Szkoła Podstawowa w Koziębrodach nie oddała na razie makulatury.

Przypominamy że konkurs trwa do 31 maja 2018 r., a jego rozstrzygnięcie jest planowane wraz z zakończeniem roku szkolnego.

Spośród biorących udział w konkursie zostaną wyłonieni laureaci w następujących kategoriach: najlepsza szkoła podstawowa, najlepsza klasa w danej szkole i we wszystkich szkołach, najlepszy uczeń w każdej szkole, najlepszy uczeń w gminie wśród wszystkich szkół. Organizator – gmina Raciąż – przewidział atrakcyjne nagrody.

Nad czym będą radzić?

W II kwartale 2018 r. Rada Gminy Raciąż zajmie się m.in. obiektami sportowymi i placami zabaw. Oцени ich stan pod względem poziomu bezpieczeństwa. Ma też w planie rozpatrzenie sprawozdania z wykonania ubiegłorocznego budżetu gminy oraz projektu uchwały o udzieleniu wójtowi absolutorium. Ponadto zatwierdzi plan remontów i modernizacji dróg gminnych.

W kolejnych miesiącach radni rozpatrywać będą informację z realizacji budżetu gminy w I półroczu 2018 r., ocenią stan ochrony środowiska w gminie z uwzględnieniem gospodarki odpadami, zapoznają się z realizacją zadań oświatowych w roku szkolnym 2017-2018.

W ostatnim kwartale br. plan pracy Rady Gminy Raciąż przewiduje, że na sesjach radni omówią założenia budżetu gminy na 2019 r., ustalą priorytety inwestycyjne na przyszły rok, zapoznają się z analizą oświadczeń majątkowych pracowników i radnych, uchwalą stawki podatkowe i opłaty lokalne oraz budżet gminy na 2019 r., przyjmą Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r. oraz ocenią bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Raciąż.

Zgodnie z uchwałą o planie pracy, jest on otwarty i będzie uzupełniany o tematy wynikające z bieżącej pracy organów gminy Raciąż.

W Raciążu karetką bez lekarza

Elżbieta Grodkiewicz zainicjowała akcję zbierania podpisów wśród mieszkańców gminy Raciąż pod wnioskiem o powołanie w Raciążu stacjonarnej nocnej i świątecznej opieki lekarskiej

Decyzją wojewody mazowieckiego karetką pogotowia ratunkowego typu S w Raciążu, czyli taka, w składzie personalnym której jest też lekarz, została przekształcona w karetkę typu P – podstawową. W jej obsadzie nie ma lekarza, są jedynie ratownicy medyczni.

Dotychczas w powiecie płońskim funkcjonowały dwie karetki typu S – w Płońsku i w Raciążu. Teraz taki ambulans jest tylko w Płońsku – jeden na cały powiat. W Raciążu zaś działają dwie karetki podstawowe, obie bez lekarzy

Nie kryjąc oburzenia poinformowała o tym na marcowej sesji Rady Gminy Raciąż Elżbieta Grodkiewicz, radna powiatowa i członek Zarządu Powiatu Płońskiego.

Przedstawiając problem powiedziała, że temat był analizowany na sesji powiatowej. Dodała, iż Zarząd Powiatu Płońskiego wystosował pismo do wojewody z prośbą o przywrócenie karetki S w Raciążu. Zdaniem Elżbiety Grodkiewicz argument podnoszony przez wojewodę, mówiący o braku lekarzy, w przypadku szpitala w Płońsku nie ma racji bytu. Dodała, że płońska lecznica jest w stanie zapewnić lekarzy dyżurujących w pogotowiu.

Radna powiatowa zainicjowała też akcję zbierania podpisów pod wnioskiem o powołanie w Raciążu nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej. Jako jeden z argumentów przemawiających za utworzeniem takiej usługi medycznej wymieniła decyzję wojewody o likwidacji karetki typu S i przekształceniu jej w ambulans bez lekarza. Elżbieta Grodkiewicz zwróciła się do radnych gminnych i sołtysów z prośbą o pomoc w zbiorce podpisów pod wnioskiem. Akcja ruszyła. Czy przyniesie zamierzony skutek – nie wiadomo. Tak samo jak nie jest jeszcze wiadoma reakcja wojewody mazowieckiego na pismo władz samorządowych powiatu płońskiego w sprawie przywrócenia w Raciążu karetki pogotowia ratunkowego typu S, czyli z lekarzem w jej obsadzie.

r-r

Bioasekuracja przeciw ASF

Powiatowy lekarz weterynarii w Płońsku Lech Chybała na marcowej sesji Rady Gminy Raciąż omówił zagrożenia związane z afrykańskim pomorem świń i sposoby przeciwdziałania tej chorobie

Obecny na marcowej sesji Rady Gminy Raciąż powiatowy lekarz weterynarii w Płońsku Lech Chybała omówił zagrożenia związane z afrykańskim pomorem świń i sposoby przeciwdziałania tej chorobie.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydało rozporządzenie, które wprowadza dla posiadaczy świń w całym kraju m.in. następujące obowiązki ograniczające ryzyko przeniesienia wirusa ASF do chlewni:

- prowadzenia rejestru środków transportu do przewozu świń wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię;
- utrzymywania świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnię, mających oddzielne wejścia;
- wykonywania czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie;
- stosowania przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia;
- bieżącego oczyszczania i odkażania narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń;
- używania przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonych wyłącznie do wykonywania tych czynności,
- wyłożenia mat dezynfekcyjnych przed wejściami do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię, i wyjściami z tych pomieszczeń;
- karmienia świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących.

Spełnienie wprowadzanych wymagań dla gospodarstw pozwoli na znaczące zmniejszenie ryzyka przeniesienia ASF do gospodarstwa, w którym utrzymywane są świnię. Dostosowanie gospodarstwa utrzymującego świnię do tych wymagań będzie kontrolowane przez organy Inspekcji Weterynaryjnej.

Panu Wojciechowi Krajewskiemu
wyrazy **g**łębokiego współczucia
z powodu **ś**mierci Ojca
składają wójt, radni gminy Raciąż
i pracownicy Urzędu Gminy

Panu Andrzejowi Wójtowiczowi
wyrazy **g**łębokiego współczucia
z powodu **ś**mierci Ojca
składają wójt, radni gminy Raciąż
i pracownicy Urzędu Gminy

JAK TO DRZEWIEJ BYWAŁO

Od roku 325 Wielkanoc obchodzona jest w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni księżyca, przypadającą między 22 marca a 25 kwietnia.

Na święta wielkanocne bielono chałupy, szorowano podłogi i sprzęty. Izba otrzymywała dekorację z papierowych kwiatów, którymi ozdabiano obrazy na ścianach i ołtarzyki na komodach. W niektórych domach wiszono u sufitu pająki ze słomy i kolorowego papieru.

W zamożniejszych domach na święta wielkanocne bito wieprzka. Część mięsa nasolona w beczcze, uwędzona lub ususzona musiała starczyć na długo, bo do końca żniw, część natomiast trafiała na stół wielkanocny. Obowiązkowym świątecznym pokarmem była kielbasa, którą wielu mieszkańców wsi jadło tylko raz w roku, właśnie w czasie Wielkanocy.

Dużo czasu zajmowało przygotowanie pieczywa. Obok zwyczajnego chleba z żytniej mąki na Wielkanoc piekło się biały chleb pszenny. Z takiego ciasta gospodyni formowała też kukielki dla dzieci w kształcie ptaszków lub lalek i bąbkę w glinianej formie, zanoszono do poświęcenia.

Najważniejszym elementem stołu wielkanocnego jest jajko. Symbolizuje ono zmartwychwstałego Chrystusa, a w obrzędowości przedchrześcijańskiej zwią-

Ten obfity stół wielkanocny sfotografowaliśmy w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

zane było z kultem zmarłych i symbolizowało życie, zdrowie i płodność. W XIX wieku do obowiązkowych potraw wielkanocnych należał też biały ser i masło.

Wielki Piątek to dzień żałoby po śmierci Jezusa. Do dzisiaj utrzymuje się zwyczaj wystawiania wart przy Grobie Pańskim przez strażaków i harcerzy. Tylko w nielicznych miejscowościach przetrwały stráže grobowe zwane Turkami, ubrane w kolorowe stroje. Z Wielkim Piątkiem wiązało się wiele przesądów i wróżb. Kobiety uważały, że tego dnia należy prać, a wtedy krowy będą dawały dużo mleka. Gospodarze z kolei uważali, że praca w polu tego dnia zapewni dobre plony.

W Wielką Sobotę dokonywano poświęcenia pokarmów, wody i ognia. Do poświęcenia należało obowiązkowo zanieść jajka, kielbasę lub kawałek mięsa, chleb, sól i chrzan. W dawnych czasach

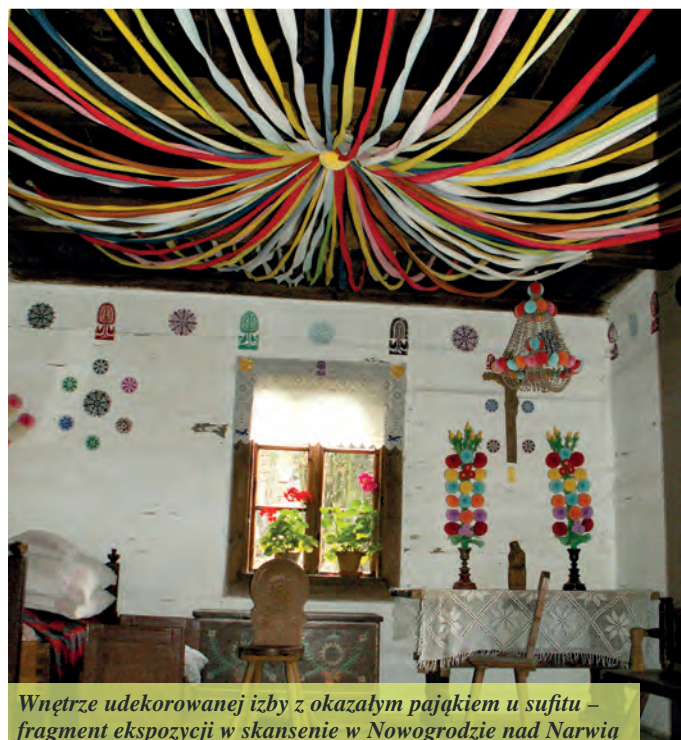
święcono wszystkie pokarmy przygotowane na święta, a poświęcenia dokonywał ksiądz objeżdżając wszystkie chałupy w parafii.

W Wielką Niedzielę wszyscy ludzie spieszyli do kościoła na rezurekcję. Po nabożeństwie gospodarze przybyli do kościoła wozami czy bryczkami urządzali wyścigi. Wierzono, że ten, który pierwszy przyjedzie do domu, będzie miał najlepsze polny zboża i udane żniwa. Po mszy rezurekcyjnej wszyscy spieszyli do domu na święcone. Śniadanie wielkanocne, tak we dworze, jak i w wiejskiej chacie rozpoczynano od podzielenia się jajkiem i składania życzeń.

Drugi dzień świąt wielkanocnych – Lany Poniedziałek, czyli śmigus-dyngus, jest dniem powszechnej wesołości i polewania wodą. Dyngus oznacza polewanie, śmigus – uderzanie gałązkami.

Ze świętami wielkanocnymi związany jest wykup – zwyczaj chodzenia przez kawalerów ze śpiewem i życzeniami od domu do domu. W zamian otrzymywali jajka wielkanocne lub inne produkty spożywcze.

Fragmenty przewodnika „Wielkanoc na Mazowszu” autorstwa Tomasza Czerwińskiego, wydane w 1998 r. przez Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Wnętrze udekorowanej izby z okazałym pająkiem u sufitu – fragment ekspozycji w skansenie w Nowogrodzie nad Narwią

Do dzisiaj utrzymuje się zwyczaj wystawiania wart przy Grobie Pańskim przez strażaków

„Palma bije, nie zabije...”

W Niedzielę Palmową powszechnie w całej Polsce święci się palmy. To na pamiątkę wydarzenia, które św. Łukasz tak opisał:

„I przyprowadzili je (oślątko) do Jezusa. A potem położywszy na nie swe szaty, usadowili Jezusa. Gdy zaś jużjechał, rozścielali swoje okrycia na drodze. A kiedy już schodził z Góry Oliwnej, cała rzesza uczniów, radując się, poczęła donośnym głosem wielbić Boga z powodu wszelkich cudów, jakie widziano”.

Św. Jan Ewangelista do tego opisu dodaje nowe szczegóły:

„Dnia następnego zaś ludzie, którzy wielkim tłumem przybyli na święto, usłyszawszy, że Jezus zbliża się do Jerozolimy, pobrali gałązki palmowe i wybiegli Mu naprzeciw wołając: Hosanna, błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie. Oto nasz król Izraelski...”.

Poświęcona palma wielkanocna spełniała dawniej (ale też i dziś) różnorakie funkcje, ale głównym jej zadaniem było

chronienie rodziny i całego gospodarstwa przed nieszczęściem. Pierwotnie wierzono, że uderzenie kogoś palmą po wyjściu z kościoła zapewni mu zdrowie i pomyślność. Stąd chyba wzięto się powiedzenie: „Palma bije, nie zabije...”

Palmy stawiane w oknach chroniły latem od uderzenia pioruna, a zatknięte w domu za obrazem miały odpędzać złe duchy.

Niedziela Palmowa w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu – pokaz robienia palm

Pisanki, kraszanki, wyklejanki

„Zwyczaj malowania jaj wielkanocnych był powszechny w narodzie” – pisze Gloger w „Encyklopedii Staropolskiej”. I podaje różne sposoby, do dziś zresztą stosowane, przygotowywania pisanek i kraszank. „Farbują jaja w brezylji czerwonej i sonej, w odwarze z łupin cebuli, z kory dzikiej jabłoni, listków i kwiatu malwy, kory olszowej, z robaczków czerwcem zwanych, w szafranie, krokoszu itd. Rysują jajko rozpuszczonym woskiem, aby farba miejsc powoskowanych nie pokryła. Rysowanie zowią pisaniem, stąd nazwa pisanek, tak jak dawniej dzbanów pisanych (...) Upowszechnione desenie mają swe nazwy od wzorów i podobieństw, rysują więc w gałązki, w drabinki, w wiatraczki, w jabłuszka, w serduszka, w kurze łapki itd. Jako narzędzi do pisania używają szpilek, igieł, kozików, szydeł, słomek i drewniek”.

Kraszanki to jajka farbowane na całej powierzchni jednolitym kolorem. Na przykład żółte kraszanki różnych odmian kolorystycznych nasze prababce otrzymywały używając do barwienia liści brzozy i olchy, suszonych kwiatów jaskrów polnych, trzciny i rumianku czy igieł modrzewiowych.

Pisanki, kraszanki, wyklejanki – wszystkie one zdobią nasze wielkanocne stoły.

Niedziela Palmowa w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu – pokaz malowania pisanek

Święconka

Początki tego chrześcijańskiego obrzędu sięgają VIII wieku, w Polsce zaś jego pierwsze praktyki odnotowano w XIV stuleciu. Najpierw święcono tylko pieczoną chlebową figurę w kształcie baranka. Potem dodawano kolejno ser, masło, ryby, olej, pokarmy mięsne, ciasto i wino. Na końcu świąteczny kosz został uzupełniony jajkiem i pozostałymi pokarmami, które obecnie weszły do kanonu święconki.

Dobór potraw w koszyczku nigdy nie był przypadkowy. Od wieków każdy boży dar symbolizował co innego. Zestaw tych darów się zmieniał. Ten przy-

jęty w okresie wczesnego romantyzmu, obowiązuje do dziś. Potraw w koszyczku powinno być co najmniej siedem. Symbolizują one treść chrześcijaństwa.

Chleb jest pokarmem podstawowym, niezbędnym do życia. Gwarantuje dobrobyt i pomyślność. Dla chrześcijan zawsze był symbolem nad symbolami – przedstawia bowiem Ciało Chrystusa.

Jajko jest dowodem odradzającego się życia, symbolem zwycięstwa nad śmiercią. Tę symbolikę rozpowszechnili w Polsce niemieccy zakonnicy.

Sól to minerał życiodajny, dawniej posiadający moc odstraszania wszelkiego zła. To także oczyszczenie, samo sedno istnienia i prawdy.

Wędlina zapewnia zdrowie i płodność, a także dostatek, bo przecież nie

każdy mógł sobie pozwolić na ten szczególnie pokarm.

Ser jest symbolem zawartej przyjaźni między człowiekiem a siłami przyrody, przede wszystkim stanowi gwarancję rozwoju stada zwierząt domowych. Ser jest bowiem produktem mlecznym pochodzącym od krów, owiec i kóz.

Chrzan zawsze był starym ludowym znamięm wszelkiej siły i fizycznej krzepy. Współdziałając z innymi pokarmami zapewniał ich skuteczność.

Ciasto do koszyka ze święconką weszło ostatnie jako symbol umiejętności i doskonałości. Ciasto reprezentowane było głównie przez wielkanocne baby. Winien to być zawsze wypiek własny, domowy.

Święconka – ekspozycja w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

Dzielenie się jajkiem

Uroczyste śniadanie wielkanocne poprzedza ceremonia dzielenia się poświęconym jajkiem oraz serdeczne życzenia radości, zdrowia i szczęścia w życiu rodzinnym, które składają sobie nawzajem uczestnicy święconego. Dzielenie

się jajkiem przypomina przełamywanie się opłatkiem na początku wieczerzy wigilijnej i wyraża – podobnie jak obrzęd bożonarodzeniowy – przyjaźń, miłość i życzliwość uczestników wielkanocnego śniadania.

Baranek

To najbardziej znamienny symbol świąt wielkanocnych – wśród chrześcijan uosabia zwycięstwo Chrystusa, który jako ofiarny baranek oddał swoje życie za ludzi, by następnie zmartwychwstać i odnieść zwycięstwo nad

grzechem, złem i śmiercią. Najczęściej baranek występuje z chorągiewką, podobnie jak sylwetka Zmartwychwstałego Chrystusa ze sztandarem, symbolem zwycięstwa i tryumfu.

W artykułach wykorzystano informacje zamieszone na stronach internetowych: bezuprzedzen.pl; opoka.pl; republika.pl

Przysłowia na Wielki Tydzień

Kto groch sieje w Wielki Wtorek,
za garniec zbierze worek.

* * *

W dni krzyżowe męka boża,
wstrzymaj się od siewu zboża.

* * *

W Wielki Czwartek mróz,
chłopie proso pod kamień włóż.

* * *

Deszcz w Wielki Piątek
napcha każdy kątek.

* * *

Gdy Wielki Piątek ponury,
Wielkanoc będzie bez chmury.

* * *

Gdy na dzwony wielkanocne pada,
suchość nam przez całe lato włada.

* * *

W Wielką Niedzielę pogoda,
duża w polu uroda.

Źródło: „Przysłowia polskie i obce”,
Danuta i Włodzimierz Masłowsky,
Świat Książki, Warszawa 2003 r.

Kalwaria Pałacowska

Sanktuarium Męki Pańskiej i Matki Boskiej w Kalwarii Pałacowskiej na Pogórzu Przemyskim pielgrzymi często określają Jerozolimą Wschodu – z uwagi na szczególny kult męki Chrystusa lub też Jasną Górą Podkarpacia.

Obraz Matki Boskiej, który znajduje się w jednym z dwóch głównych ołtarzy świątyni, trafił tu z Kamieńca Podolskiego, po zajęciu twierdzy przez Turków w 1672 roku. Przed tym obrazem modlili się wielcy mężowie stanu – królowie Jan Kazimierz i Jan III Sobiecki, książę Jarema Wiśniowiecki, hetmani Stefan Żółkiewski i Stefan Czarniecki.

Kościół w Kalwarii Pałacowskiej jest pod wezwaniem Znalezienia Krzyża Świętego. W centralnym miejscu ołtarza w nawie głównej znajduje się figura Jezusa na krzyżu. Kult Męki Pańskiej jest tu bardzo mocno rozwinięty.

Już pierwszy fundator Kalwarii Pałacowskiej A. M. Fredro wybudował tu 28 kaplic, które służyły do rozważania Męki Pańskiej. Do naszych czasów nie zachowała się jednak żadna z tamtych kaplic. Jego następca – Sz. J. Dwernicki, wznosił nowe. Później były one modernizowane przez franciszkanów, którzy także budowali kolejne kaplice. Jest ich na drózkach

kalwaryjskich 41. Kaplice te zwane są drózkowymi, gdyż przy nich w czasie Wielkiego Odpustu Kalwaryjskiego odprawiane są nabożeństwa, tzw. dróżki. 35 z nich i krzyż nad rzeką Wiar służą do rozważania tajemnic Męki Pańskiej i tajemnic Matki Bożej Bolesnej. Według Pisma św. Matka Boska Bolesna towarzyszyła Jezusowi

Kaplica ukrzyżowania

Kościół i klasztor franciszkanów dominują nad okolicą

we wszystkich stacjach Drogi Krzyżowej. Dlatego jej również poświęcone są dróżki kalwaryjskie.

Odbывające się w Wielkim Tygodniu Misterium przyciąga do Kalwarii Pałacowskiej nie mniejsze rzesze pielgrzymów niż sierpniowy Wielki Odpust Kalwaryjski.

r-r

Kalwaria Świętokrzyska

W 2004 roku biskup sandomierski Andrzej Dzięga erygował Drogę Krzyżową wzdłuż traktu królewskiego na Łysą Górę. Z kościoła w Nowej Słupi poprowadził wiernych pradawnym szlakiem, którym do najstarszego w Polsce Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego zmierzali przed wiekami liczni monarchowie. Szczególną opieką otaczał klasztor i świątynię Władysław Jagiełło, często wędrujący po kamiennym szlaku puszczy jodłowej do świątyni na Łysej Górze. Modlił się na Świętym Krzyżu w drodze do Krakowa,

gdzie miał nałożyć koronę króla Polski. Oddawał cześć relikwiom przed ważnymi dla niego i jego królestwa wydarzeniami. Nie mógł ominąć Świętego Krzyża zmierzając pod Grunwald na bój z Zakonem Krzyżackim.

Kronikarze odnotowali kilkakrotne pobyty w świętokrzyskim sanktuarium także innych monarchów: Kazimierza Jagiellończyka, Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta, Jana Olbrachta czy Jana Kazimierza. Nic więc dziwnego, że droga z Nowej Słupi na Święty Krzyż otrzymała miano królewskiej.

Jako pierwszy stację Drogi Krzyżowej wzdłuż traktu królewskiego polecił pobudować opat zakonu benedyktynów Mi-

chał Maliszewski. Działo się to na przełomie XVI i XVII wieku. Po tamtych kapliczkach pozostały już tylko nieliczne ruiny.

W 2008 roku pątnicy po raz kolejny podążali Drogą Krzyżową na świętą górę. Ale po raz pierwszy zatrzymywali się przy nowych stacjach. Drewniane postacie wyszły spod dłuta rzeźbiarza ludowego z Nowej Słupi Aleksandra Kucharskiego. Odbudowa Kalwarii Świętokrzyskiej została dofinansowana przez Unię Europejską. W Wielki Piątek ta szczególna procesja wyrusza do Sanktuarium Drzewa Krzyża Świętego. Zatrzymuje się przy stacjach – rzeźbach, przedstawiających drogę Jezusa na Golgotę.

r-r

Jedna ze stacji Drogi Krzyżowej

Kościół i klasztor na Świętym Krzyżu

Wielkopostne spotkanie druhow

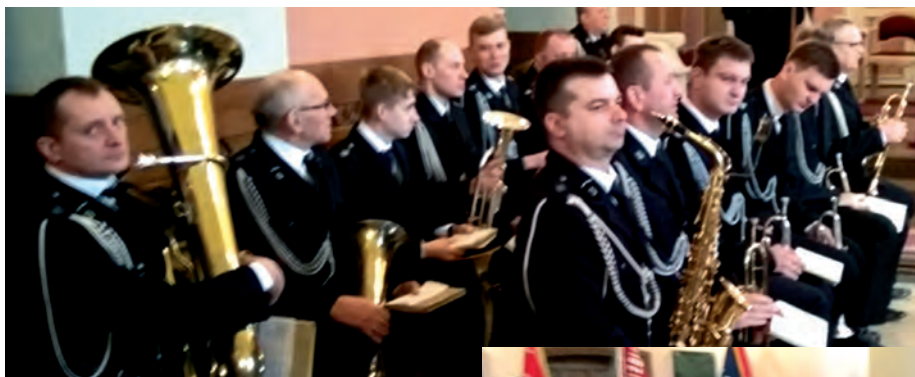
Wzorem lat ubiegłych ksiądz Jan Piotrowski, proboszcz parafii w Gralewie, który jest powiatowym kapelanem strażaków, zaprosił druhow z jednostek państwowych i ochotniczych na modlitwne spotkanie przed Wielkanocą. Odbęło się ono w niedzielę, 18 marca.

Ksiądz Jan skierował do zgromadzonych w gralewskiej świątyni słowa pełne wielkopostnych akcentów, skłaniające do zadumy i zamyślenia.

W nabożeństwie uczestniczyli druhowie z wielu jednostek OSP z terenu powiatu płońskiego, w tym z gminy Raciąż. Grała orkiestra dęta OSP Krajkowo.

Na zdjęciach msza rekolekcyjna w kościele w Gralewie dla strażaków z powiatu płońskiego i ich rodzin.

Fot. Grzegorz Domański

**Strażacy
ćwiczyli
w
Witkowie**

22 marca strażacy ćwiczyli w Witkowie na terenie przedsiębiorstwa ALFA PVC. Ćwiczenia zostały zorganizowane przez Państwową Straż Pożarną w Płońsku. Uczestniczyły w nich jednostki: PSP Płońsk, OSP Raciąż, OSP Dobrska-Kolonia, OSP Bogucin.

Sołtys na zagrodzie...

Funkcja sołtysa była już znana w średniowieczu. Wówczas jego rola sprowadzała się głównie do pobierania czynszu i przewodniczenia ławie wiejskiej. Współcześnie sołtys jest organem wykonawczym sołectwa, lokalnym liderem.

Sołtys spełnia trzy podstawowe funkcje: łącznika, organizatora i administratora. Sołtys jest łącznikiem między mieszkańcami a organami gminy – wójtem oraz Radą Gminy. Oznacza to, że powinni sygnalizować organom gminy potrzeby i problemy mieszkańców swojej wsi, a także przekazywać treści uchwał Rady Gminy, decyzji i zarządzeń wójta do mieszkańców swojego sołectwa. Sołtys jest organizatorem zebrań wiejskich, na których omawiane są wspólne sprawy dotyczące sołectwa. To on przygotowuje program zebrania, zbiera pomysły i pilnuje porządku obrad. Sołtys organizuje też wspólne prace mieszkańców sołectwa, uzgodnione na zebraniu wiejskim i stara się je koordynować. Sołtys to też administrator, który pilnuje, aby rozporządzenia, zarządzenia i uchwały organów gminy, powiatu, województwa były znane w sołectwie i wykonywane. Do powszechnych zadań sołtysa należy też zbieranie podatków czy zawiadamianie o obowiązkowych szczepieniach zwierząt.

11 marca sołtysi mieli swoje święto. Dzień Sołtysa ma na celu okazanie wdzięczności i szacunku sołtysom za ich pracę oraz zwrócenie uwagi społec-

zeństwa na rolę sołtysa na polskiej wsi. W Polsce jest ok. 40 tys. sołtysów, na Mazowszu – 8 tys.

Niekoronowaną stolicą sołtysów jest Wąchock. Tu znajduje się pomnik sołtysa (patrz zdjęcie), na którym umieszczony jest napis; „Sołtys na zagrodzie równy wojewodzie”. Wąchock słynie z dowcipów, wśród nich nie brak tych o sołtysach. Do pomnika prowadzi Aleja Humoru, przy której umieszczono 33 żelazne tablice z dowcipami o Wąchocku i wąchockim sołtysie. Przy alei wykonano również dół nawiązujący do dowcipu o tym, że sołtys Wąchocka kazał wykopać dół, aby sobie zrobić zdjęcie do pasa. Posadowiona na cokole figura przedstawia siedzącego na kamieniu sołtysa z lekko przekrzywionym kapeluszem, który prawą ręką trzyma opartą o drewniane koło od furmanki, a w lewą rękę trzyma przystawiony do ucha telefon komórkowy. Koło odwołuje się do jednego z dowcipów, który mówi o rzekomym sposobie wybierania w Wąchocku sołtysa – puszcza się z najwyższej góry koło od furmanki; w czyją chałupę uderzy, ten zostaje sołtysem.

W gminie Raciąż funkcję sołtysa pełni 53 osoby. To grupa aktywnych mieszkańców gminy, zabiegająca o sprawy ważne dla sołectw. Można się o tym przekonać na sesjach Rady Gminy Raciąż, w których uczestniczą sołtysi i za każdym razem dowodzą, że są autentycznymi

liderami swoich małych ojczyzn. Punkt dotyczący zadawania pytań i składania wniosków, znajdujący się w porządku obrad, jest niemal zdominowany właśnie przez sołtysów, którzy dopominają się o zaspokojenie potrzeb mieszkańców swoich sołectw.

r-r

Termomodernizacja budynków

Wójt gminy Raciąż informuje, iż na stronie WFOŚiGW w Warszawie ukazała się następująca informacja:

W ramach działań podejmowanych na rzecz poprawy jakości powietrza przygotowywany jest ogólnokrajowy program „Czyste Powietrze”, który realizowany będzie w szczególności przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we współpracy z wojewódzkimi funduszami. W związku z powyższym Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie informuje, iż oferta skierowana do osób fizycznych zostanie przedstawiona do końca II kwartału 2018 roku.

Przewiduje się, iż zakres dofinansowania przedsięwzięć w formie pożyczek i dotacji, realizowanych przez osoby fizyczne, obejmie kompleksową termomodernizację budynków (w tym wymianę źródeł ciepła, mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii).

Szczegółowe zasady naboru wniosków o dofinansowanie wraz z drukami zostaną z wyprzedzeniem zamieszczone na stronie internetowej Funduszu, przed ogłoszeniem naboru wniosków.

Więcej informacji na stronie internetowej: <http://www.wfosigw.pl/strefa-beneficjenta/programy2018/OF>

W skrócie

Czyszczenia ścieków ciąg dalszy

Rusza III etap budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Raciąż. Tym razem planuje się instalację 57 takich urządzeń. Całkowity koszt przedsięwzięcia wynosi ponad 1,4 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej – blisko 740 tys. zł, wkład własny – 690 tys. zł. Do tej pory w gminie Raciąż zamontowanych zostało ponad 120 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gmina wspomaga powiat

Około 726 tys. zł pomocy finansowej udzieli w br. gmina Raciąż powiatowi płońskiemu z przeznaczeniem na przebudowę dróg powiatowych na terenie gminy. Są to drogi z Raciąży w kierunku Koziebród (gmina dołoży niecałe 202 tys. zł), z Gralewa w stronę Mystkowa (blisko 300 tys. zł) i z Młodochowa do Raciąży (225 tys. zł).

Droga dla unijnej kasy otwarta

9 marca zespół z Urzędu Marszałkowskiego skontrolował wykonanie

przebudowy drogi gminnej Kodłutowo – Szczepkowo, która została wybudowana w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Kontrolujący nie mieli zastrzeżeń. Taka decyzja otwiera drogę do przekazania gminie Raciąż dofinansowania do tej inwestycji w wysokości 608 tys. zł.

Tysiące na okopy

19 marca Nadleśnictwo Płońsk, zgodnie z ubiegłoroczną umową, przekazało gminie Raciąż grunt leśny w miejscowości Strożęcina, na którym odrestaurowane zostaną okopy z I wojny światowej i urządzona ścieżka edukacyjna. Przy okazji prostujemy błędną informację zamieszoną w poprzednim numerze „Głosu”. Otóż dofinansowanie tego przedsięwzięcia ze środków unijnych ma wynieść 118,5 tysięcy złotych, a nie milionów. Za pomyłkę przepraszamy.

Nowa radna powiatowa

W marcowej sesji Rady Gminy Raciąż uczestniczyła nowa radna powiatowa, którą jest Elżbieta Kuźniewska z Koziebród. W Radzie Powiatu Płońskiego zastąpiła ona zmarłego Henryka Kozakiewicza.

Pierwszy dzień wiosny przy stole

Po raz 16 zjechali do szkoły w Krajkowie reprezentanci szkół podstawowych i oddziałów gimnazjalnych, aby w turnieju tenisa stołowego rywalizować o puchar wójta gminy Raciąż.

Medale i puchary wręczali najlepszym wójt Ryszard Giszczak, dyrektor szkoły w Krajkowie Piotr Kasicki i przyjaciel szkoły Jan Miklewski.

Oto najlepsi w poszczególnych kategoriach.

Klasa II gimnazjalna – Dziewczęta: 1. Aleksandra Kusek (Unieck), 2. Sylwia Nowakowska (Krajkowo), 3. Martyna Kędzierska (Koziebrody). **Chłopcy:** 1. Krystian Bucholtz (Unieck), 2. Sebastian Matwiejew, 3. Jan Maron.

Klasa III gimnazjalna – Dziewczęta: 1. Olga Jaros (Koziebrody), 2. Milena Kowalska (Unieck), 3. Weronika Drozdowska (Gralewo). **Chłopcy:** 1. Wiktor Stasiak (Krajkowo), 2. Jakub Kowalski (Unieck), 3. Krystian Karwowski (Koziebrody).

Szkoły podstawowe

Klasa IV – Dziewczęta: 1. Zuzanna Stolarczyk (Gralewo), 2. Anna Zalewska (Unieck), 3. Amelia Krajenta (Koziebrody). **Chłopcy:** 1. Kacper Domański (Gralewo), 2. Karol Banaszewski (Unieck), 3. Szymon Pawlak (Krajkowo).

Klasa V – Dziewczęta: 1. Monika Gutkowska (Krajkowo), 2. Maja Żłobicka (Unieck), 3. Natalia Sitkowska (Gralewo). **Chłopcy:** 1. Radosław Fonderski (Gralewo), 2. Bartłomiej Bloch (Krajkowo), 3. Kacper Rosiński (Unieck).

Klasa VI – Dziewczęta: 1. Oliwia Milewska (Krajkowo), 2. Julia Krysiak (Unieck), 3. Natalia Karwowska (Koziebrody). **Chłopcy:** 1. Krzysztof Załęcki (Krajkowo), 2. Krystian Charzyński (Unieck), 3. Sebastian Skorupski (Koziebrody).

Klasa VII – Dziewczęta: 1. Julia Bojanowska (Unieck), 2. Kinga Jagacka (Koziebrody), 3. Joanna Rychlińska (Krajkowo). **Chłopcy:** 1. Eryk Janiszewski (Krajkowo), 2. Szymon Ciarkowski (Koziebrody), 3. Łukasz Kalman (Unieck).

Klasyfikacja drużynowa oddziałów gimnazjalnych

1. Unieck
2. Gralewo
3. Krajkowo
4. Koziebrody

Klasyfikacja drużynowa szkół podstawowych

1. Krajkowo
2. Unieck
3. Gralewo
4. Koziebrody

Na ostatniej stronie fotoreportaż z turnieju

„Jak delfinek pływam, zdrowie zdobywam”

Takie hasło towarzyszy nauce pływania, którą w połowie marca rozpoczęli uczniowie klas I – III szkół podstawowych w Uniecku i Koziebrodach. Zajęcia na krytej pływalni w Ciechanowie odbywają się ramach programu powszechnej nauki pływania, realizowanego przez gminę Raciąż przy finansowym wsparciu Ministerstwa Sportu i Turystyki

Programem objętych jest 30 uczniów. Podczas 20 godzin zajęć – raz w tygodniu (90 minut), pod kierunkiem dwóch instruktorów i ratownika najmłodszy poznają tajniki pływania. Zajęcia na basenie rozwijają też ogólną sprawność i dostarczają dzieciom wiele radości.

Turniej tenisa stołowego w obiektywie Sławomira Trojanowskiego

**GŁOS
RACIAŻA**

Biuletyn Gminy Raciaż. Wydawca: Rada Gminy Raciaż
09-140 Raciaż, ul. Kilińskiego 2, tel. 23 6791 280
www.gmina.raciaz.iap.pl
Redaktor: Włodzimierz Dźbik
Redakcja techniczna i druk: Drukarnia sPRINT
06-400 Ciecchanów, ul. Pułtuską 70, tel./fax 23 673 34 30